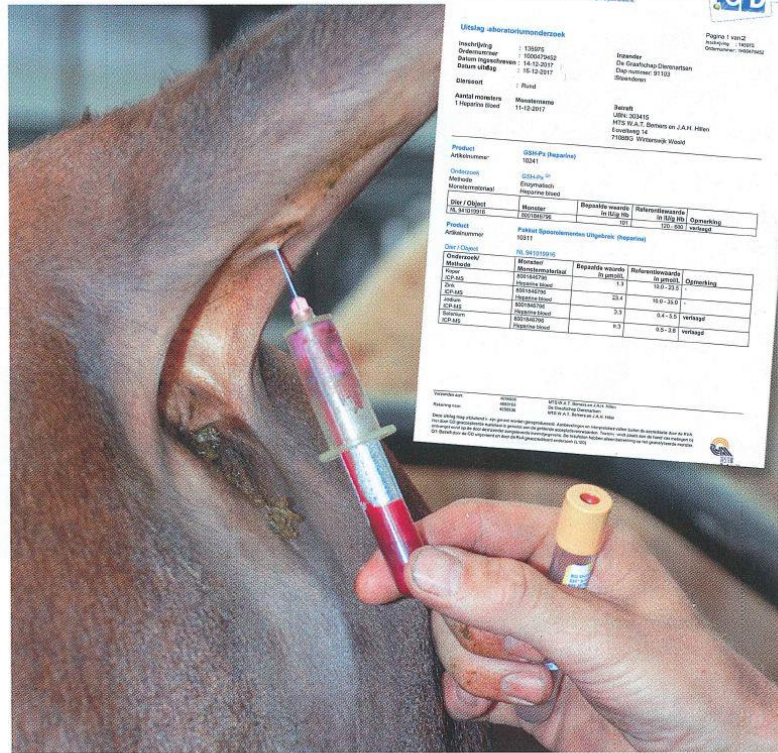

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Piet De Meuter, René Bemers en Anthony De Schryver maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Jodium en selenium: tekorten corrigeren in stalperiode

Tijdens de stalperiode is er volop gelegenheid om de mineralenstatus van het koppel te evalueren. Vaak moet er in die periode toch worden gekeken welke dieren drachtig zijn en is er tijd voor nog ander typisch winterwerk, zoals bloedtappen voor diverse onderzoeken en/of programma's. Aan de hand van de bedrijfshistorie met betrekking tot bijvoorbeeld de koperstatus of de ligging van de percelen in bepaalde seleniumarme gebieden stellen wij samen met de veehouder een risicoprofiel op. Als er aanwijzingen zijn dat er tekorten kunnen zijn ontstaan tijdens de weideperiode, is het zinvol om een extra buisje bloed te nemen en dit te laten onderzoeken op oligo-elementen zoals koper, selenium, zink en jodium. Zo was ik bij een veehouder waar de dieren op de weide op typische zandgrond bodem hadden gelopen en ook bij het inscharen geen mineralenbolus hadden gekregen. Samen met de veehouder kwam ik tot de conclusie dat de dieren eigenlijk te licht uit de weide waren gekomen, ondanks een goede long-, maag- en darmwormpreventie. Verder hadden de kalfjes het voorgaande jaar ook nog wel eens moeite met opstarten na de geboorte. Ik heb dus ook een vijftal dieren bemonsterd. Aan de uitslag van de monsters was goed te zien dat hier inderdaad een laag seleniumgehalte speelde en verder viel het (te) lage jodiumgehalte op. Deze dieren hebben inmiddels allemaal een electromin-oligo-elementenbolus gekregen en voor het uitscharen worden ze opnieuw bemonsterd om het effect van de bolus te evalueren en om te bepalen wat te doen tijdens het weideseizoen.

De medische term **tekorten oligo-elementen**

Selenium is in samenwerking met vitamine E noodzakelijk voor een goede weerstand bij runderen. Er zijn twee typen seleniumtekorten, de primaire en de secundaire tekorten. Bij een primair tekort is er gewoon te weinig van het element beschikbaar, denk aan seleniumarme gebieden. Een secundair tekort ontstaat bij interactie tussen de verschillende elementen, zoals een tekort door hoge ijzer-mangaangehalten in het drinkwater. Een secundair tekort kan ook ontstaan met complexvorming, zoals zwavel-molybdeen-koper. Om de seleniumstatus van een rund goed weer te geven wordt bij de bloedanalyse ook GSH-px meegenomen. Dit GSH-px is een enzym waarin selenium is ingebouwd. Deze waarde geeft de sele-

numstatus weer van ongeveer vier tot acht weken teruggerekend vanaf het moment dat het bloed is afgenomen. In het voorbeeld hierboven was er ook de (te) lage jodiumspiegel en dat is belangrijk voor de vitaliteit en het goed opdrogen van het kalf. Samen met selenium is jodium erg belangrijk voor een goede zuigreflex direct na het afkalven. Het kalf krijgt deze elementen mee van de moeder op het einde van de dracht en indien de koe krap zit, zal het kalf ook onvoldoende meekrijgen. Ook om entingen (tegen pinkengriep of kalverdiarree) goed te laten aanslaan, is een goede mineralenstatus essentieel.